

مکتبہ اسلامیہ

۱۹ نجی سنہ

سنہ ۱۳۱۷

جزء، عدد : ۸۷

مولتکه نك مخابرات عسكرىه سى

حرکات حربيه مسوده لر ينك اسباب سياسيه سى

[مابعد وختام: عن جزؤ ۸۶]

مبحوث عنها اولان «مخطر» برچوق جهتلرله اهميت عظيمه يي حاز بولنيور. اولاً — بالاده اشارت ايدلديگي وجهله — حرکات حربيه مسوده سنى برچوق زمان اول تهيه واحضار ايتك هر زمان ممکن اوله ميور. بعض احوال ناگهانينك احتمال ظهورندن طولاني همان آنگا گوره برحرکات حربيه مسوده سى ترتيب ايتك مقتضى بولنيور.

ثانياً — برحرکات جرياني انساننده مواد اساسيه سياسيه دوقوعه گلان تحولاتك حرکات حربيه جه نصل تبدلاتي انتاج ايدلديگي ارانه ايلور: الك مشكل نقطه حرکات حربيه يي قديم اولان خصم اوزرندن رفع ايله يگي پيدا اولان دشمنه قارشو توجيه ايتك، شمدى به قدر بي پروا اولان تعرضاتي بدايته عموماً حال تدافى به قلب ايلکدر.

الحاصل برده اردو ارکان حربيه سى رئيسى ايله مناسبات خارجيه يي اداره وتدوير ايدن باش وکیل آره سنده برمناسبت قويه وصميه نك موجود اولمى لزومى ارانه ايلور. بومخطر نك قونت بسمارقه مخصوص اولمى بونقطه مهمه يي لايقله اعلان ايدور. احوال ومناسبات سياسيه مستشار حکمدار اولان باش وکیلک وظائف اساسيه سندن بولندينى ايچون ارکان حربيه رئيسنك افکار سياسيه سنده اصابت ايدوب ايتديگي بوسايله کندوسنه افهام ايديلور. فقط رئيس وکلا اولان ذات دخي بوکي تبليغات ايله برابر کندی فعاليتنى عسکرلک نقطه نظرندن استحصالى

تمكن اوله بیلان فعالیت ايله هم آهنگ ايلك لازم گلور. الحاصل قاعده باش وکیلک مقصدی قوای حربیه حکومتك سطوت سلاح ايله مساعد صورتده استحصال ایده. نیلسی مأمول اولان مطالب سیاسیه درجه سنك خارجنه چیقما میلدیر. بنسأ علیه یالکیز احوال سیاسیه مطالعات عسکریه نك اساسنی تشکیل ایتمز، بالعکس مطالعات عسکریه دخی مناسبات سیاسیه نك اداره سنه اجرای تأثیر ایلر.

بونوع برمشارکتك لزومی شو بیان اولسان حالده پك بدیهی اوله رق نمایان اولیور. معلوم اولدینی اوزره غراف بسمارق آوستریایه قارشو تعرضده دوام ایدمك تکلیفندن ممنون قاله جق ایدی. فقط جنرال مؤتلفك نك بوندن صرف نظر ایدمك مقتضی اوله جغسده کی اعتقادی بسمارقه اوزون برحرب تدافعی نك دوامی احوال عمومییه بعض تبدلات مضره ایراث ایلدیه بیله جگنی دریش ملاحظه ایتدیردیگندن آوستریا ايله همان عقد مصالحیه شتاب ایدلدی. بونك اوزرینه امپراطور ناپولیون یالکیز قالدیفندن رن نهرینك ساحل یسارنده اغتنام اراضی ایدیه یلک فکر و آرزو. سی تأخیره مجبور اولدی.

دور ناک آوستریایی آلمان اتحادندن اخراج ايله آلمانیا احوال و مناسباتك یگیدن تنظیم و اصلاح ایدلدیکی آندن آلمانیا فرانسه حربنك حقیقه اعلاننه قدر اولان زمانی احتوا ایلر. بؤدوره عائد اوله رق مؤتلفك نك «مخبرات عسکریه سی» مختلف حرکات حربیه مسوداتی حاوی اولدینی گبی، بونلره متعلق متعدد مساعی استحضاد ریه سی دخی جمله نشر ایدلمشدر.

۱۸۶۶ حربنك موفقیتی پروسیه نك آلمانیا داخلنده توسیع اراضی ایتمسنی و بوسیله تزايد مکننت و سطوتی انتاج ایدلدی. اوزمانه قدر پروسیه یالکیز طقوز قول اردو ايله بعض قطعات مستقلیه مالک بولنورکن مؤخرأ تنسیقات و تشکیلات جدیده سایه سننده بونلره اوج قول اردو ده علاوه ایدلدی.

الحاصل اون ایکه نجی قول اردو اوله رق دیگر برضیمه ایسه ساقسونیا قراللقه مخصوص قول اردودر، ساقسونیا، اولجه نصل دشمن نظریله گورلمکده ایسه شمعی ده پروسیه نك امر و ریاستی تحتیده امین بره متفق اوله رق نظر مطالعه آله یلکده ایدی.

حتی بدایتده آوستریایه قارشو قوت ترك و تخصیصی مجبوریتنده بولنسه بیله ینه
الده باقی قالان قوای عسکریه « هر حالده فرانسرلرله بوی اولچمگه کافی درجه ده در »
[۱۸۶۸ سنه سی نیسانده محرر مطالعه نامه] .

اولجه یازمش اولدینی خاطره لرندہ پروسیه نك فرانسیه قارشو بدایت سفرده
حال تدافعیده بولنسی اسالاساس تشکیل ایلدیگی حالده بؤدوره منسوب بالجه
مطالعه نامه سنده فرانسه حرب ایله تهدیدانده بولنه جق اولورسه آکا قارشو حرب
تعرضی اجرا ایلك جنرال مۆلتکه نك ساز کافه مطالعاتنده مقصد اصلی بی تشکیل
ایتمکده در . مطالعات متقدمه سنه نسبتله واقع اولان بؤ انحرافك اسباب اصلیسی
شون سیاستده وقوعه گلان تحولات ایله تربید قوای عسکریه ده کی موفقیته
مستند بولنقمده در .

بوندن بشقه جنوبی آلمانیا حکومتلری افراد عسکریه نك دخی تدریجاً دها
امین اوله رق نظر مطالعه آله یلسیدر . ۱۸۶۶ سفرینك نتیجه سی اوله رق اول
امردہ بؤ حکومات جنوبیه تنسیقات و تشکیلات جدیدہ اجراسی لازم گمکده و حتی
بؤدورک ابتداسنده بیله جنرال فون مۆلتکه فرانسیه قارشو محتمل الوقوع بر حرب
اٹاسنده آنلرک متحداً حرکت ایدہ جکلرینه امین بولنقمده ایدی . وقتیلہ آوستریا و یا
پروسیه یه التحاق ایدہ یللمری مسئله سی موجود اولدینی زمانلرده بؤ خصوصده کی
قرارلری قطعیت پیدا ایدہ میهرک حال تزلزلده بولنقمده ایدی .

حتی ۲۸ تشرین ثانی ۱۸۵۷ تاریخی ایلك مطالعه نامه سنده بؤ خصوصه دأر
شؤ بولده بیان مطالعه ایلشدر :

« ۱۸۳۱ سنه سی آلمانیا حکومات جنوبیه سی پروسیه نك سطوتنه آمال -
خیر خواهانه سنه قطعاً اعتماد ایلمکده بولندینی جهتله درکه یدنجی ، سکزنجی شمالی
آلمانیا متحد قول اردولرینك تکمیل مملکتلرینه دخولنه و حین حاجتده (لخ) جهتہ
(ماین) حوالیسنه چکیللمرینه رضا و مساعدہ گوستردیلر . . . »

« فقط اوزماندن بری احوال و مناسبات بسبتون دگیشدی . پروسیه حقنده
اولان حسن ظن و فکیرلری عین حالده قالمدی ، بالعکس آوستریانك آلمانیا ده کی

نفوذى پك تزايد ايلدى . اولم ، راشات ، كر مېھام موانع مستحكمسى جنوبى .
 آلمانىا دارالحرىك اھمىيت و مناعتنى تزييد ايلمكده در . ۱۸۵۳ سەنەسەندى بىرى
 آوستريا دولتى ، فرانسه نك جنوبى آلمانىايە قارشو مھاجات تھديدكارانەسى حالندە ،
 ماين حوالىسىندە مشترك بر موضع مەركىزى اخذىنە آمادە بولمىور . »

فى الحقيقە ۱۸۶۶ مەھدە نامەسى ايلە حكومات جنوبىيە تعرضى و تدافىي اولمق
 اوزرە بروسىيە ايلە ماقولە ايلش ايدىسەدە اول امرەدە شايع و منتشر اقلامش ايدى .
 حتى مۆلتكە دخى بدايىتەدە بومناسباتە قطفى نظريەلە باقمەديغەندى شايان اعتماد براساس
 عد ايدە مامكە ايدى . بئە عليە كندى مطالعات عسكرىيەسى شىمالى مئھد آلمانىانك
 حد ذاتندە قوۋە كافىيە حائز اولوب فرانسيە قارشو موفىقتىكارانە حرب ايدە بىلە .
 جكەندى و فرانسيە ايلە ايركەج بركون وقوع بولەجق اولان مجادلات ايجون حاضر لقدە
 بولمىقدى عبارتدر . مە مافىە جنوبى آلمانىا حكومتلىرىنك التحاقى بروسىيە اردولرىنك
 فعاليتلىرىنە نەبىوك تائىر اجرا و بۇوجھە مئھد حركەتك استحصال موفىقيات خصوصى
 نەقدر تايىد و تامين ايلە جگنى دخى تقدير ايمكەدە ايدى .

حتى ۱۳ مائس ۱۸۶۸ تاريخندە بولە براتحادك قيمت و اھمىيتە دار بروجە آتى
 بيان مطالعە ايلشدر :

« جنوبى آلمانىا حكوماتى ايلە موجود اولان اتفاق تعرضى و تدافىي - نظرى
 اولەرق قبول ايدلدىكى حالە - جنوبى آلمانىا حكومتلىرىنك فرانسيە قارشو
 بر حرب وقوعندە باش قوماندان اولان بروسىيە قرالى ويلھلم حىضرتلىرىنك (۱) امر
 و ترتيباتى ايضا ايتك ايجون افراد عسكرىلەرنى وقت و زمانىلە و كليتى اولەرق حاضر
 بولمىرملرى لازم دگلدەر . عملى اولەرق نظر مطالعەيە آلدىنى تقديرەدە ايش
 بىستون دگيشور .

« تعرضى و تدافىي اتحاد ، حالاً طرفينك متقابلاً معاونات مشتركىسينك برشكل
 ناتماميدر ، قيمتى ايسە ھر طرفك اجرا ايدە بىلەجكى تعرض و تدافع درجەسەندى
 عبارتدر . بۇ خصوصە احوال و مناسبات اصلاً متناسب بولمىور .

« شىمالى آلمانىا براردو سوق ايلمىور ، جنوبى آلمانىا قرعە افرادى چىقايور ،
 [۱] متوفى بيوك ايمپراتور .

بزرگوار اوله‌رق بر حکمداره مالکیز، جنوبی آلمانیا یالکیز متحد بر قوماندان اعطا ایدم بیلور؛ اڭ زیاده یابه‌بیله جکری شی، بزله متفق اولمقدن عبارتدر.

دها آشاغیلرده دیورکه: « افکار خصوصیه یالکیز حکومت متحدهده اسکات ایدیه بیلور، آنلر ایله ساده‌جه بر اتحاد نظر مطالعیه آلملیدر. جنوبی آلمانیا حکومتلرندن، مقاصد حربیه‌نک استحصالنه متعلق شینک عسکرلک نقطه نظرندن طوغریلغنی طلب ایتک موافق مصلحت اولیوب، بالعکس امنیت ذاتیه‌لرینی محافظه‌یه مقتدر و میال بوللملری مطلوب اولمیدر.

« بؤکا دئر مبادلّه افکار ایدیه بیلور.

حقیقت‌حاله بؤکی معاملات، مبادلات افکار اوزرینه جنوبی آلمانیا حکومتلری آرتق قطعی اوله‌رق کندی عسکرلرینک شمالی آلمانیا اردوسی ایله برلکده حرکت ایتک آرزوسنی اظهار ایدیلرکه، مؤخرأ اعلان حرب وقوعنده فی‌الحقیقه تماماً و متحداً حرکات حربیه اجرا سنده بولندیلر.

مؤلتک‌نک بالاده کی مطالعاتی احوال سیاسیه‌نک، ایجابی تقدیرنده، تدابیر عسکریه نه بولده دخل و تأثیر ایدیه بیله جگنه و ارکان حربیه ریسنک - خارجاً اتفاق ایتک محتمل اولدینی تقدیرده - دائماً « مقاصد حربیه‌نک استحصالنه متعلق اولان شی. عسکر لکجه طوغریدر » دستورینه اتباعاً بیان تکلیفاتده بولنه‌میه جغه بروشقه جدیده تشکیل ایلر.

تکلیفات سابقه‌سنه مخالف اوله‌رق بؤدوره عاید مسودآسنده کی تبدلات واسعه و مهمه، قوای حربیه‌نک ایتک تجمعلرنده مشهود اولمقددر. شمیدی‌یه قدر شمالی آلمانیا عسکر (رن) و (ماین) حوالیسنده بولنه‌رق جنوبی آلمانیا‌نک محافظه‌سی ایچون خصوصی براردو تعیین ایدلدیکی حاله آرتق بوتجمع، قوای اصلیه رن اوزرنده اولمق شرطیه‌له، زار خطنه قدر تمید ایدیه بیلورکه، اولجه یالکیز خصمی ترصد ایتک مقصدیه قطعات منفرده سوق ایدلمکده ایدی. بوندن بشقه جنوبی آلمانیا‌نک محافظه و مدافعه‌سی افراد عسکریه‌لرینک رن و ماین نهرلرینک هرایکی طرفنده اخذ موضع ایلان صول جناح اردوسنه التحاق ایله واقع اوله‌حق ایدی‌که، فرانسه‌نک تجاوزآنه قارشو جنوبی آلمانیا‌نی محافظه ایدم‌جک فوق‌العاده بریان موضعی‌در.

هر نه قدر بودورده یازمش اولدینی مطالعه نامه لرینک کافه سنده مقصد اصلی بی فرانسه ایله وقوع بوله جق حرب تشکیل ایتمکده ایدیه سده بقیله بر مجادله هنگامنده آوستریا ایله دانیمارقه ناک نه حال وحرکتده بولنه جقلری دخی اصلا نظر دقتدن دور طوتلامشدر. آوستریانک احوال داخلیه سنده وقوعه گلان تبدلانه و دانیمارقه و حکومت سارهدن انتظار اولنه بیلان اطوار سیاسییه نظراً تکلیفات عسکریه سی دخی تمهیداً تعدیلانه مصاب اولمقدهدر. فقط فرانسیه قارشو حرب تعرضی اجراسی اساس اوله رق قالمقده و آوستریا حکومتی تنسیقات جدیده و احوال داخلیه ایله مشغول بولندیغندن و روسیه ناک مداخله سی ایسه اوزون وقته محتاج اولدیغندن آلمانیا قوای عسکریه سنک صورت سوق و نقلیاتی درجه کفایه ده اوله رق توضیح ایدلشدر. آلمانیا اردو سنک هیئت مجموعه سنی موجود اولان شمندوفر خطلری وساطتیه دفعه حدود غربیه اوزرینه نقل ایلمک ممکن اولماقده و صوگ قول اردولر شرقدن حرکت ایلیه جکلری آنه قدر بر زمان مرورینه محتاج اولمقدهدر. ایسته گذران ایده جک بوزمان، آوستریانک مجادله مشارکت ایچون سفر برلک ایله مشغول اولوب اولدیغناک تعین و تحقیقه کافی ایدی؛ آوستریا حربیه اشتراک ایلدیگی تقدیرده ال صکره حرکت ایتمکده بولنان پروسیه قول اردولری بر اردو تشکیل ایدرک (الب) نهرینه استناد ایده جک و فرانسه ده ایلمک موفقیتدن صکره اردوی اصلی وساطتیه تقویه ایدیلنجیه قدر حال تدافعیده بولنه جقدر.

بناء علیه ۱۸۶۸ - ۶۹ سنه سنده یازوب ۱۸۷۰ سنه سی ایچون حکمی باقیدر؛ دیه اشارت ایلدیگی مطالعه نامه سنده شویله افاده مرام ایتمشدر :

« اگر شتون سیاسی فرانسه بی پروسیه قارشو بر حربیه سوق ایلر ایسه آوستریانک طور و حرکتی یا قطعاً خصمانه و یا هیچ اولمازسه مشکوک اوله جقدر.... بناء علیه اول امرده ضعیف قوتله هانکی خصمه قارشو حال تدافعیده بولمق و ممکن اولدینی قدر قوتلی اردو ایله هانکیسنه مقابل حرب تعرضی اجرا ایلمک لازم گله. جگنی موازنه و تدقیق واجبهدر.... نه آوستریا ونه ده فرانسه بر متفقسنز اوله رق یالکز باشلرینه شمالی متحد آلمانیایه قارشو مظفرانه بر حرب اجرا

ایلیه بیله جک حال و اقتدارده درلر . آوستریا تدارکاته باشلار باشلامز بزم ایچون فرانسه یه اعلان حرب ایتمک زمانی گمش دیمکدر . فکر تجاوزدن انحراف جائز دگدر ، زیرا هر ایکی دولت مشترکاً حرکتیه قطعياً قرار ویرمدکجه آوستریانک تدارکاته باشلامیه جغندن امین اولمی یز ، بوحالده ایسه فرانسلر متحدلره لازم اوله جق زمانی ترک ایدبور دیمکدر . فرانسه اراضیسنه پای انداز تخطی اوله جق اولورسوق فرانسلر لرتک حس غرور ذاتیلری آوستریایه انتظار ایلیه جکدر . فرانسه الک تهلمکلی واک حاضر دشمن اولدیغندن شبهه سز آنلری درحال قارشومزده بوله جغز ایلمک - هفته ظرفنده فرانسلره مصادمه ایلیه بیله جگمز اغلب احتمالات اولدیغندن ، احراز ایلیه جگمز بر موفقیت ، قلیجی یارم چکمش اولان آوستریایی ، آنی ینه درنیام ایتمک مجبور ایلیه جکدر .

« رن نهرینک اوتیه طرفنده بر محاربه قطعیه سریعه تحرری ایلدیگمز ائساده آوستریا اکمال تدارکات سفریه ایله (سیلزیایی) ولامارقی ای احراز ایتمه بیله اورالرده بولنان قلعه لریمز مقاومت ایستدیگی و تدافعی اردومز دوچار هزیمت اولمیه رق چکیلدیگی مدتیجه آنلره ضایع اولمش نظریله باقیله مز . »

حرکات حربیه مسوده سی اساسنه نظراً جنرال فون موانسکنک بوراده یوریمش اولدینی مطالعاتی احوال سیاسییه نک تدایر و ترتیبات عسکرییه نه مرتبه دخل و تأثیری اولدیغنه دائر بر فکر پیدا ایلمک کافیدر . واقعا بؤ مطالعات بوقدر جق ایله اصلاً ختام پذیر اولمور ؛ بوراده مرجحاً فرانسه ، آوستریا ، جنوبی آلمانیا حکو - متلرینه متعلق اولان مطالعات موضوع بحث ایدلدی ؛ حتی بزی مجبور شکران ایلیان « مخبرات عسکریه » سنده کی قدر بیله واسع و واضح اوله رق اعاده ایدیله مدی . بونک خارچنده اوله رق ده پایک چوق مواد نافعیه یی شامل بولمور . خصوصیه بر فرانسلر استیلا سی هنگمنده بلجیقانک احوال و اطوار سیاسییه سنه ؛ انگلتره نک ، روسیه نک محتمل اولان طور و حرکتلرینه دائر مطالعات شایان تذکاردر . بؤ ایکی خصم اساسینک احوال سیاسییه خارجییه و داخلییه سنه دائر معلومات مفصله عمیق و بونک نتیجه سی اوله رق صرف عسکرلک نقطه نظرندن مطالعات کافیه اعطا و ایراد ایلشدر .

مثلا بوجى حرَكَات حربيّه مسوده سى خُصْمَك وقت سَفَر دِه جيقارِه بيله جگى قواى حربيّه دأر معلومات قطعيه استحصالى ايله وجوده گتوريله بياور. بو خصوصه قواى مجموعهن سندن قلاع عساكر مستحفظه سى ايله احتياطنى طرح ائلك مقصده كفايت ايتيوب، احوال سياسيه نك دخى پك زياده دخل و تاثيرى واردرد: مثلاً فرانسه نظر مطالعيه آندينى صورتده آنك مكسيقايه عسكرا عزامى، كليسا حكومتى اشغالى، افريقا و مستعمرانده قطعات عسكرىه تركى، كندى مملككتك تمايلات اختلالكارانه سنه قارشو عساكر كافيه اقامه سى گي ...

بر حرب ايچون مقتضى اولان حرَكَات حربيّه مسوده سنه دأر بر اردواركان. حربيّه سى ريسنك مساعى متقدمه سنه متعلق برفكر واسع استحصال ايله بئلك ايچون مشار ايله طرفندن احوال عسكرىه عائد اوله رق توصيه ايدى لان بالجله، وادك نظر. مطالعيه آلتق لازم گله جگى فراموش ايدى لاميلدر. بونلردن بشقه بومقصد ايچون هر درلو وسائل تجاوزه و تدافعيه لرى ايله مقدار و خواصنى، اسلحه و افكار عسكرىه لرى، قوماندانلر نك خصائل و طباعى ادراك، تفرعاتى ايله برابر دار الحربه و صورت مكملده احوال و مناسبات جغرافيه؛ وضعيت عموميه سىه نظر آ قابليت حرَكَت و اعاشيه؛ الحاصل حرَكَات حربيّه حقنده مساعى دقيقه عظيميه، بداعت فكريه يه واقف و مالك بولنق مطلق الوجوبدر. اركان حربيّه ريسى بونلرك هيچ بندن مستغنى اوله مدينى گي، حد ذاتنده بارلاق برفكر و ذكايه، بر طبع مدينه مالك بولنجه جق اولورسه كنديسنك بالجله معلومات و غيرتى بؤوظايف مهمه نك ايفاسنه اصلا كافل اوله ماز. ميدان محاربه لر نك مفكر اعظمى، قوجه فلد مارشال قونت مولتسكك بوبابده ابراز ايلديگى فعاليت، شمديكى حالده آثار عديده ايله پيش انظار جهانده برق افكن اولمقدردر؛ فقط حيات و افعاله دأر بوندن بؤيله نشر ايديله جك هر كتاب، فكرنده كى احاطه و وسعته، شخصنك عظمتنه يالكر ترجمان و مشعله دلالت اوله بيله جكدز.

آلمانجه دن مترجى:

محررى:

جنرال وردى دو ورنوا

محمد رشدى

تمت